

Kinesisk med 50 nemme skrifttegn

上 Hæfte 1

三个大人入山

太人工土木

2013

Niels Mejlhede Jensen, Danmark
田 Tián (English: Qian Tian), Nanjing

Kinesiske skrifttegn: 50 nemme tegn

人 叫 白

Med denne lille sætning på 3 ord indleder vi en gennemgang af 50 nemme skrifttegn. Disse er suppleret med nogle få lidt vanskeligere men vigtige tegn senere. Se yderligere beskrivelse side 22.

人   叫   白
rén   jiào   Bái

(en) person hedder Hvid, (eller: personen hedder Hvid = Bái)

(Eller: en person kalder på Bái, evt. råber på / til Bái, eller: beder Bái gøre noget).

Vi vil nu betragte skrifttegnene nærmere. Nedenunder er sætningen skrevet med latinske bogstaver i officiel pīnyīn lydskrift i mandarin, Kinas officielle nationale sprog. Pīnyīn udtale ses fx i en parlør.

人
rén

menneske, person, personen, personer, personerne (på engelsk: man)

Dette skrifttegn viser et stilistisk billede af et menneske med to ben.

Det afhænger af typografien hvorledes tegnet nærmere ser ud. I fx håndskrift er der forskel på de to ben, idet benet set til højre er sat til efter at krop og forreste ben er tegnet som en lodret bue. Her skal du blot tegne simplest muligt, som ”blokbogstaver”, for at lære at genkende tegnene.

叫
jiào

hedder (is called) / kalder på

Det kan huskes som et 4-tal med en 4-kant foran, en firkant der som en mund kalder navnet, se tegnet mund senere (side 7). (I vores simple ”blokskrift” her behøver vi blot at tegne vores firkanter uden ”fødder”, som en normal □).

白
bái
hvid

Bái er et gennemgående kinesisk efternavn i lærebogen Kinesisk 1 (som fx det danske navn Brun).

Tegnet er som en lem i en hvidkalket mur med en lille skrårevne over, eller:

Tegnet hvid har lighed med tegnet for solen, for hvid er lys som solen og dagen, se side 6.

白 人
bái rén

hvid person, de hvide mennesker (af hvid race)

Herefter følger en side med nemme eksempler på nogle kinesiske tal. Vent evt. med et nærmere studium til senere, for at springe over til at gå videre med udviklingen af tegnet 人 rén på side 4.

Den indledende sætning kan udvides til:

一个 人 叫 白
yī gè rén jiào Bái
ét stk. person hedder Hvid

三 十 二 个 白 人 叫 白
sān shí èr gè bái rén jiào Bái
32 stk. hvide mennesker hedder Hvid (eller: 32 hvide mennesker kalder på Bái)

一 二 三 四 十
yī èr sān sì shí
1 2 3 4 10

Nogle helt nemme tal er vandrette streger for 1, 2 og 3, og så et kors for 10.
Tallet 4 er en firkant som så er pyntet med et gardin i hver side ligesom et vindue.
Det videre talsystem er simpelt:

十一	十二	十三	十四
shí yī	shí èr	shí sān	shí sì
11	12	13	14

二十	二十一	二十二	三十
èr shí	èr shí yī	èr shí èr	sān shí
20	21	22	30

百	千
bǎi	qiān
100	1000

100 百 bǎi har en vis lydmæssig lighed med hvid 白 bái så som skriftegn er valgt et tegn der ligner:
百 bǎi blot med en bred vandret hat øverst på skråstregen. Denne form for lighed i lyd og i skriftegn ses undertiden (men langt fra altid).

1000 千 qiān er som 10 十 shí med en flad lidt skrå hat på. Se tegnet 干 gàn = at gøre, se side 9.
I mange tilfælde skrives tallene ligesom hos os (med såkaldte arabiske tal).

个
gè
stk.

Når man benytter talord i sætningen her skal man helst huske at medtage 个 gè der kaldes et måleord. Det kan huskes som en pil opad til de høje tal. Der er forskellige måleord til forskellige navneord. 个 gè er det mest brugte.

人   太   大
rén   tài   dà

personen (er) meget stor / personen er for stor

I denne sætning udelader man *er*.

Skrifttegnet 人 rén indgår på forskellig måde i mange skrifttegn.

大
dà
stor

Mennesket 人 slår ud med armene for at vise: stor 大

太
tài
meget / for meget

Her slås der også frem og tilbage med det forreste ben.

太 tài danner ordet 太太 tàitai = fru / hustru:

白 太太
Bái tài tai
Bái fru / dvs: fru Bái eller: fru Hvid / eller: 白太太 bái tàitai = en hvid hustru.

大 天
dà tiān
stor himmel / stor dag

大 dà = stor er nu vokset helt til tops og rammer en flad himmel 天 tiān.
天 tiān med den lyse himmel betyder også: dag.

白 天
bái tiān
hvid dag, hvid himmel / eller: dag, daytime, om dagen

大 夫	大夫
dà fū	dàifu
stor mand	læge

大 dà = stor tilføjes en ansigts tværstreg for at blive til 夫 fū = (ægte-)mand
大 dà / dài udtales også dài som fx indgår i 大夫 dàifu = læge.

(Evt.☺): si 4 Læseøvelse: 十二个大人叫大夫 (se betydning 2 af 叫 si 2)

白 夫人

Bái fūren

Hvid fru, dvs, fru Bái, eller fru Hvid, eller Lady Bái

太太 tàitai og 夫人 fūren betyder begge: fru, mrs, (måske med lidt standsforskel).

头

tóu

hoved

人 rén = menneske slår ud med armene og bliver 大 dà = stor.

Nu sættes næse og mund på foran foroven til 头 tóu = hoved.

买

mǎi

købe

Man bruger 头 tóu = hovedet til at gøre fornuftige indkøb ved at tage en flad hue på.

卖

mài

sælge

Vi ændrer den flade hue til en hat med kors ovenpå for at sælge. (Tit vist som et smallere kors).

Bemærk at 买 mǎi = købe og 卖 mài = sælge lyder næsten ens, med forskel kun i toneforløb.

哭

kū

græde

人 rén menneske slår ud med armene og bliver 大 dà = stor. Med to store firkantede øjne fælder han/hun en lille tåre fra sit venstre øje. (Alle skriftegn ses gengivet i større størrelse side 24).

笑

xiào

smile, le

人 rén = menneske, så 大 dà = stor. Med bred mund og smilende kineser-øjne fås en leende person.

Fra det simple tegn 人 rén = menneske er vi hermed med billedlig forklaring skridtvis nået frem til mere detaljerige tegn. Men det er kun ganske få af de mange 1000 skriftegn der kan forklares så let.

白太太买大山

Bái tàitai mǎi dà shān

Bái fru køber stort bjerg, dvs. fru Bái køber et stort bjerg

山

shān

bjerg, (et bjerg, bjerget, bjerge, bjergene)

山 shān = bjerg er billedet af 3 karstbjerge der så specielt for dele af Kina står som lodrette tænder op af den flade jord. Der er mange bjerge i Kina, med også adskillige hellige bjerge. 2/3 af Kina er bjerge, bakker og højlandsplateauer. Ved nordvest-grænsen er der op til 7 km høje bjerge:

天山

Tiān Shān

Himmelbjerget / eller De Himmelske Bjerge

出

chū

gå ud / komme ud

Gå ud af huset, ud i bjergene med 2x3 tinder.

日

rì

sol

De ældste tegn for sol var en cirkel med en prik ☉. Men det er vanskeligt at ridse en cirkel og prik på knogler og træ, så det ændredes til lige streger.

月

yuè

måne / måned

Tegnet for måne stammer fra afbildning af en halvmåne.

一月	二月	三月	四月	十月	十一月	十二月
yī yuè	èr yuè	sān yuè	sì yuè	shí yuè	shí yī yuè	shí'èr yuè
1 måned	2 måned	3 måned	4 måned	10 måned	11 måned	12 måned
januar	februar	marts	april	oktober	november	december

Tallene her er vist tidligere, (vist ovenfor på side 3).
(Det er da enkle navne for vores 12 måneder).

si 6 Læseøvelse: 四月 明日 笑

(se næste linie:)

明
míng
lyst (bright), klart

sol + måne = lys

I morgen = endnu en lys dag:

明 天
míngtiān
i morgen

明 白
míng bái
det er klart, jeg forstår

明 明
míng míng
tydeligt, indlysende

口
kǒu
mund

Vi ser lige ind i den åbne mund.

En simpel firkant med 4 streger: der er mere end 400 måder at slå de streger på så de alle ser ens ud. I kinesisk kalligrafi er der kun én korrekt (smuk) rækkefølge. Men så vidt skal vi ikke her. Vi skal bare kunne genkende og læse vores tegn, og så må kalligrafien komme senere, i et langt indholdsrigt liv. Tegn indtil videre på din egen måde blot en simpel firkant, uden "fødder".

回
huí
vende tilbage / svare

Man vender tilbage og viser sin mund med fyldige læber. Eller svarer fx i telefon eller i brev.

问
wèn
spørge

Med en åben ydre firkant om munden er man spørgende, eller man står i døren og spørger:

门
mén
dør

Vi ser døren hængslet til højre, idet venstre øvre hjørne er åbent og højre nedre hjørne har fodkrog.

门 口
ménkǒu
døråbning

大 门
dàmén
stor dør, hoveddør, låge, port

小
xiǎo
lille

En lille dreng, tynd som en stok der vipper med foden og kun viser de to hængende hænder.

木
mù
træ (tree, wood)

Et billede af et træ med både vandrette og hængende grene.

林
lín
skov / efternavn

To træer bliver til en skov.

本
běn
rod

En tværstreg forneden på træet angiver en rod.

日本
Rìběn
Japan

Landet hvor solen står op, hvor solen har rod.

土
tǔ
jord / lokal (local)

Et kors står plantet i jorden.

土人	土木
tǔrén	tǔmù
indfødt (native)	konstruktion (construction)

si 8 Læseøvelse: 十月 林 太太 卖 小木

田

tián

mark / efternavn

(Se forfatterens navn på forsiden af dette hæfte)

Et kort med en mark delt i 4, til forskellige afgrøder (i vekseldrift).

国

guó

et land

Vi ser et landkort over et land som Kina, opdelt med en lodret streg i en vestdel og østdel, og opdelt med 3 vandrette streger i en nord- og syd-central del (de to store floddale) samt en fjernere nord- og syd-del, og endelig en markering af nogle øer ved en lille streg fornedet til højre på landkortet.

Fjerner vi rammen får vi:

玉

yù

jade

Og fjerner vi den lille streg får vi:

王

wáng

konge / efternavn

Og fjerner vi midterstregen får vi:

工

gōng

arbejde

Industriens stålbjælke som tegn for arbejde.

工 人

gōngrén

en arbejder

人 工

réngōng

menneskeskabt, kunstigt, (artificial)

干

gān

tør (dry)

干

gàn

gøre, lave

Et tørrestativ, til at Gøre tøjet tørt. Samme skrifttegn med lidt forskellig udtale og to betydninger.

厂

chǎng

fabrik, (mill)

En simpel bygning med et halvtag til fx lidt vandmølle-industri.

工 厂

gōngchǎng

fabrik

出 厂

chūchǎng

producere (komme ud af fabrikken)

广

guǎng

bred

Dette brede tegn minder om 厂 chǎng = fabrik med halvtaget, men nu med en lille fugl på taget.

广 东

Guǎngdōng

bred øst

Guǎngdōng provinsen i Sydchina der omslutter Hongkong.

东 dōng øst: se næste side.

Lige vest for denne brede øst-provins ligger provinsen med grænse til Vietnam:

广 西

Guǎngxī

bred vest

西 xī = vest er det græske tal π pi der lige er dukket op gennem låget på en kasse og ser mod vest, mod oldtids Grækenland.

中

zhōng

i midten, indenfor

中

zhòng

ramme (hit)

Linien rammer midt i kassen. Her har vi det samme skrifttegn med forskellig udtale og betydning.

中 国

Zhōngguó

midt land, dvs: Kina = Riget i midten

中 国 人

Zhōngguó rén

Kina menneske, dvs: en kineser

冬
dōng
vinter

Et 7-tal der skøjter på vinterens is.

冬 天
dōngtiān
vinter, vintervej

东
dōng
øst

Et 4-tal for de 4 verdenshjørner, med en tværstang foroven, en fodkrog samt to frostråber thi udtalen er den samme som for 冬 dōng vinter.

山 东
Shāndōng
bjerg øst, den østlige halvø-lignende (bjergrige) provins lidt syd for Běijīng

车
chē
køretøj / bil

Et 4-tal med to tværstænger: som 4 hjul + lad.
Der er lidt forskel på 4-tallet i: 叫 jiào hedder, 东 dōng øst, 车 chē køretøj.

上
shàng
oven på / gå op

En lodret stage med tværgren står oven på jorden.

下
xià
under / gå ned

En lodret gren med tværgren sat ned under jorden.

si 11 Læseøvelse: 冬王上车哭 (se næste linie:)

上车

shàngchē

stige ind i bilen, stige på

下车

xiàchē

stige ud af bilen, stige ned fra køretøjet

坐

zuò

sidde, sætte sig

I jorden er der fastgjort en bænk med fælles ryglæn og på hver side med sæde med en person 人 rén.

坐车

zuòchē

køre / sætte sig ind i bussen, tage bussen,

入

rù

gå ind (enter)

人 rén = menneske har et "fast forben" og et "løst bagben". Her vender 人 rén om og sætter sit "løse ben" foran og går ind.

入口

rùkǒu

indgang

出口

chūkǒu

udgang / eksportere

出入

chūrù

gå ud gå ind, dvs. komme ind og gå ud (come in and go out)

入门

rùmén

grundkursus / egl: "gå gennem døren" til fx begynderkursus i kinesisk.

中 文
Zhōngwén
Kinesisk (sprog)

Der er adskillige måder at benævne det kinesiske sprog på. I ordet her indgår:

文
wén
sprog, skrivelse, litteratur

Tegnet ligner et hoved med flad lærd hue med topkvast.

文 明
wénmíng
civiliseret, civilisation

手
shǒu
hånd

En lodret stang med fodkrog (hook) og 3 tværstreger foroven som 3 fingre i en hånd på en stang til at rode i jorden med.

毛
máo
hår, fjer, uld / kendt efternavn (bemærk udtale)

En lidt speciel bøjet fjer. (Typografi: der er 3 hele tværstreger, evt. en anelse hældende, se side 24).

毛 巾
máojīn
håndklæde

Ham Máo står der med håndklædet ved en håndklæde-tørrebøjlestang.

休
xiū
hvile sig, pause

En person 亻 står op af et træ 木 mù og hviler sig. Ligesom tegnet 人 rén angiver tegnet 亻 som en del af et tegn (radikal) ofte noget vedrørende en person, se fx de personlige stedord side 20-21.

si 13 Læseøvelse: 毛夫人买白毛巾

男

nán

herre, mand

Husk som bogstavet h = herre med fjernsynsskærm ansigt

Ses på skilt til herretoilet.

力

lì

styrke

Styrke som h i herre

I gamle dages hårde landbrugsarbejde var mandens stærke kræfter og styrke vigtig i markarbejdet, så vi kan også huske 男 som manden der bruger sin styrke 力 på marken 田 tián (si 9).

人 力 rénlì = manpower

女

nǚ

kvinde

En kvinde med fyldig underkrop spadserer med udstrakte arme.

Ses på skilt til dametoilet.

男女

nán nǚ

mænd + kvinder

女士

nǚshì

Lady, Ms, (høflig tiltaleform)

士

shì

lærd person (scholar)

Der står et helligt kors som til middelalderens lærde hellige mænd.

(Bemærk den meget lille forskel på tegnene 士 shì lærd og 土 tǔ jord fra side 8).

女儿

nǚ'ér

datter

儿女

ér nǚ

børn

儿 ér barn, se side 17.

右
yòu
højre (right)

Et gammelt kors hælder mod højre og støtter sig til en kasse.

左
zuǒ
venstre (left)

Det gamle kors læner sig endnu til højre og har trykket kassen itu og væk og hvad der er tilbage (what is left) er en I-bjælke.

右 手
yòu shǒu
højre hånd

左右手
zuǒ yòu shǒu
venstre højre hånd, (engelsk: right hand man), en værdifuld assistent

在
zài
befinde sig / i

Her har det gamle lænende kors fået en lodret forstærkning forneden og under korset befinder sig et lille kors der står på jorden.

白 在 日本 买 木
Bái zài Riběn mǎi mù

Bái i Japan køber træ, dvs. Bái er i (befinder sig i) Japan og køber et træ.

有
yǒu
har

Her har det gamle kors kun månen at læne sig mod, Har kun månen.

白 有 山
Bái yǒu shān
Bái har et bjerg

有 yǒu benyttes fx som begyndelse i en sætning:

有 人 叫 白
yǒu rén jiào Bái

der er en person der kalder på Bái, nogen kalder på Bái, (somebody is calling Bái).

si 15 Læseøvelse: 有 三千一百四十二个 太大工人 出入 白山

子

zǐ

søn, barn

Et tyndt barn med stiv kyse på står med udstrakte arme og vipper med foden.

子女

zǐnǚ

sønner + døtre, børn

本子

běnzi

notesbog, hæfte, (notebook)

(子 zǐ = barn er ofte brugt som suffiks til et navneord for at modificere det).

字

zì

skrifttegn

Barn med en flad lærd college hue på med topdusk kender skrifttegn.

学

xué

studere

Her har den ivrige studerende fået 3 topduske på college huen.

小学

xiǎo xué

grundskole (elementary school)

中学

zhōng xué

mellemskole (middle school)

大学

dà xué

universitet (university, college)

上学

shàng xué

gå i skole (attend school)

下学

xià xué

forlade skolen

学问

xué wèn

lærdom

si 16: Læseøvelse: 白天 小子 坐学 中文字

(Vent evt. med partiklerne på denne side, med 了 le grammatik).

了

le

verbums-suffix, angiver en afsluttet handling (i datid, nutid eller fremtid)

Her har vi skrifttegnet 学 i den simple udgave, uden arme og college hue.

白 买 山

Bái mǎi shān

Bái køber bjerget, er i færd med, eller var i færd med, eller vil være i færd med at købe bjerget (måske lykkes handlen (i datid, nutid eller fremtid)).

白 买了 山

Bái mǎi le shān

Bái har købt bjerget, Bái (afslutter nu) købet af bjerget, Bái vil have købt bjerget (fx i næste måned) (afsluttet handling (i datid, nutid eller fremtid)).

Den kinesiske grammatik er til dels anderledes end den europæiske.

En anden vigtig partikel der bruges til at påvirke forskellige andre ord er:

的

de

partikel til at danne ejefald (genitiv) (også ejestedord), eller til brug ved bl.a. udsagnsord (verber).

Siges ved optælling i litteraturen at være det mest anvendte kinesiske skrifttegn.

白 的 山

Bái de shān

Báis bjerg

Endnu en partikel er:

儿

ér

barn, søn / partikel

To ben til at løbe omkring med.

女儿

nǚ'ér

datter

儿子

érzi

søn

Som partikel hæftes 儿 ér i slutningen af en del ord især i Nordkina.

Vi er tidligere nået frem til at kunne skrive de første ord fra Kinas righoldige geografi, (se side 10, 10, 10, 11 og 6):

中国 Zhōngguó	Kina
广东 Guǎngdōng	provins i Sydkina
广西 Guǎngxī	provins i Sydkina (autonom region)
山东 Shāndōng	provins i Østkina
天山 Tiān Shān	De Himmelske Bjerge, i Vestkina

Kina er også store floder og store byer (og vi vælger her dem med mere enkle skrifttegn):

长 江
Chángjiāng
Lang flod
Yangtze floden

长 cháng = lang kan måske huskes som: lang er ikke Kort så streg gennem -K.
江 jiāng = flod er en I-stålbjælke over floden som stænkes af vand på forsiden.

江 山
jiāngshān
flod bjerg, dvs: land, landskab, smukt landskab

广 州
Guǎngzhōu
bredt distrikt
Canton

广州 Guǎngzhōu ligger i den sydkinesiske provins 广东 Guǎngdōng (si 10), og det blev første sted hvor der blev tilladt søfartshandel med Europa (Portugal fra 1516, Ming dynastiet (明 míng si 7)).
州 zhōu = distrikt (fx administrativt), de 3 lodrette streger huskes måske som 3 floder + 3 søer.

西 安
Xī'ān
vest fredelig

Xī'ān er den gamle vestlige kejserstad i Nordkina med de mange 1000 terrakotta krigere.
安 ān = fredelig / indsætte er kvinde symbolet 女 nǚ der viser fred ved at have hat med topkvast.

si 18 Læseøvelse: 工人在广州有广手

Efter disse skrifttegn med en måske noget søgt forklaring og hjælpe-fif følger nogle få lidt vanskeligere men vigtige tegn vi vel har savnet til vores forslag til sætninger.

是
shì
er

(Over jorden Er der et firkant-tegn ligesom 日 rì = solen (side 6). Under jorden Er der rødder).

白 是 中 国 人
Bái shì zhōngguó rén
Bái er kineser

不
bù
ikke

(Ligner måske lidt en flad afvisende hånd over streger nedad til venstre, lodret og til højre).

白 不 是 日 本 人
Bái bú shì Riběnrén (bemærk toneskift bù til bú)
Bái ikke er japaner

白 是 不 是 中 国 人
Bái shì bú shì Zhōngguó rén?
Bái er ikke er kineser? dvs: er Bái kineser?

也
yě
også

En kantet krog står som på et bord, og over den er der også en omvendt krog med en streg gennem.

王 也 是 中 国 人
Wáng yě shì Zhōngguó rén
Wáng også er kineser

也 indgår i tegnet for han og hun, se næste side.

好	好
hǎo	hào
god	synes om (like)

Tegnet består af 女 nǚ = kvinde + 子 zǐ = søn (se side 14 og 16). Se næste side: goddag.

好学 hào xué = synes om at studere (bemærk tone).

我
wǒ
jeg, mig

(Tegnet starter til venstre med et J som i Jeg, som står ved et skævt udgået træ).

我 是 白
wǒ shì Bái
Jeg er Bái

你
nǐ
du, dig

(Tegnet består af et skævt T og et T med hænder og fod, T som i du i fransk Tu og russisk Ty. Det forreste skæve T er et tegn (radikal) for menneske som forklaret side 13 ved 休 xiū = hvile.)

你好
nǐ hǎo
du god, dvs: = goddag

你的 毛 巾
nǐ de máojīn
dit håndklæde

您
nín
De, Dem (i stedet for du, dig)

他
tā
han, ham

Tegnet består af menneske-radikalen 亻 + 也 yě = også, se side 13 og 19.

她
tā
hun, hende

Tegnet består af 女 nǚ kvinde + 也 yě = også, se side 14 og 19.

它
tā
den, det

Den ting som ligner en le til at høste hø og korn er gemt inde under en bred hat med topkvast.

们

men

tegn til at danne flertal

Tegnet består af menneske-radikalen 亻 + 冂 mén = dør, se side 13 and 7.

我们

wǒmen

vi, os

Altså 我 wǒ = jeg + 们 flertals-tegn.

你们

nǐmen

I, jer

Altså 你 nǐ = du + 们 flertals-tegn.

他们

tāmen

de, dem (personer)

Altså 他 tā = han + 们 flertals-tegn.

它们

tāmen

de, dem (ting og ikke-personer)

Altså 它 tā = den/det + 们 flertals-tegn.

50 nemme kinesiske skrifttegn

85 skrifttegn er benyttet her. Læseren kan så vælge de 50 som er nemme at forstå og lære:

2 side 3 4 5 6 7 8
 人 叫 白 一 二 三 四 十 百 千 个 大 太 天 夫 头 买 卖 哭 笑 山 出 日 月 明 口 回 问 门 小
 (8) 9 10 11 12 13 14
 木 林 本 土 田 国 玉 王 工 干 厂 广 西 中 冬 东 车 上 下 坐 入 文 手 毛 巾 休 男 力 女 士
 15 16 17 18 19 20 21
 右 左 在 有 子 字 学 了 的 儿 长 江 州 安 是 不 也 好 我 你 您 他 她 它 们

pīnyīn: ā á ǎ à ō ó ǒ ò ē é ě è ī í ĭ ì ū ú ǔ ù ũ ú ǔ ù

Skrifttegn i stor størrelse: se side 24 (= bagsiden af dette hæfte).

50 nemme kinesiske skrifttegn.

Kinesisk er et af verdens mest talte sprog, og med Kinas voksende økonomiske og teknologiske indflydelse i verden er der stigende interesse for at få indblik i sproget, fx også på aftenskoler. Et begynderkursus bør indbefatte at man kan genkende nogle få kinesiske skrifttegn og have den glæde at kunne læse og læsbart skrive nogle enkle kinesiske sætninger.

Danske biblioteker har mange udgaver af lærebøger i kinesisk sprog på engelsk og et par stykker på dansk. De starter naturligt nok forfra med simple ord og sætninger skrevet med vores latinske bogstaver i pīnyīn mandarin lydskrift for at lære det talte sprog. De bøger som desuden på ellers udmærket vis inkluderer at lære at skrive og genkende nogle kinesiske skrifttegn starter så ofte med nogle vigtige ord som fx: *jeg, du, han, hun, vi, er, goddag*. Det er ikke de nemmeste skrifttegn og hvis der så gøres en dyd ud af straks at skulle skrive tegnets mange små streger i den rigtige rækkefølge og desuden medtage alle små pyntesving og hjørneudhæng præcist efter en bestemt typografi, så virker det overvældende for begyndere. (Og det er åbenbart også stadigvæk for vanskeligt for 25% af kineserne i følge Berlitz 2009 i *Intermediate Mandarin Chinese*, og det selvom samlet 2 år i grundskolen benyttes til indlæring af skrifttegn).

At skrive smukke kinesiske skrifttegn, kalligrafi, er en imponerende livslang kunstopgave. Men det er her valgt at starte med nogle simple tegn med en skridtvis udbygning med nogle hukommelsesmæssige fif, og det foreslås at man ser på tegnet og indprenter sig det karakteristiske og så i begyndelsen skriver tegnet i den rækkefølge som man bedst kan huske, med en typografi af simple streger og firkanter, som en slags "blokbogstaver". Efter at have lært de 50 nemme og forklarende skrifttegn her er der så et grundlag for at gå videre med disse "byggesten" til de næste mange hundrede skrifttegn.

Til en begynderklasse i kinesisk sprog kunne man måske foreslå at man som lektie lærer ca. 5 tegn pr gang. Så skriver hver elev en linie med en lille sætning af fri fantasi med de efterhånden indlærte tegn. Papiret sendes så videre til den næste i klassen, som til den følgende undervisningstime har tilføjet endnu en sætning, efter at have læst de andre sætninger ovenfor, osv. Husk at udtale de læste ord, så det ikke går over i at nok kan man læse kinesisk men bare ikke tale det.

Forside:

3 Slutters Dæmning på Yangtze Floden, 2008, foto ved professor i beton Ole Mejlhede Jensen, DTU, ved hans gæsteforskningsophold i Kina. I dag støber Kina 50 % af verdens beton.

Litteratur

Anne-Marie Westerby: *Kinesisk parlør*, 2002. (Med gloseliste dansk - pīnyīn - kinesisk).

Lene Sønderby Bech & Christian Nielsen: *Kinesisk 1, Kinesisk 2, Kinesisk 3, 300 Kinesiske skrifttegn*, 2006 - 2011. Med CD lyd.

Disse bøger har tekster skrevet i både pīnyīn og kinesiske skrifttegn, med dansk oversættelse.

Dennis Christian Larsen: *Ting de dong ma?*, 2005. Med CD lyd.

Denne bog benytter ikke kinesiske skrifttegn, kun pīnyīn lydskrift. Den inkluderer lidt mere avancerede grammatiske forklaringer.

Ji Yan: Kinesisk for alle, 2009.

Denne bog benytter kun kinesiske skrifttegn, med gloseliste i pīnyīn til dansk og engelsk, og med dansk oversættelse. For hver side i bogen udvides gloseforrådet i teksten med et par skrifttegn indtil 200 skrifttegn. Men allerede fra tegn nr. 3 (kat og hund) er det ikke de mest simple skrifttegn. (Ukendt forlag. Bogen findes på ca. 40 biblioteker. På fx Lyngby Bib. er en god lyd-CD inkluderet).

Helge Søgaard: Kinesisk-dansk grundordbog, 1980.

På engelsk er der mange lærebøger i kinesisk på danske biblioteker (kan lånes via Danbib). Fx:

Moon Tan & Haitong Wang: Chinese Express, Talk Chinese, 2006. Med CD lyd.

Tekster i både pīnyīn og kinesisk skrifttegn. Bogen satser på at man lærer flydende at tale mere end 100 korte nyttige "parat-sætninger", "key sentences" (188 i alt), med simpel grammatisk forklaring. (Si 9: navnet Wáng 王).

Everyday Chinese, My chinese tutor, teksthæfte + lyd CD + CD-rom (fra Sinolingua Beijing), 2006. Materialet beskriver øvelser i udtale, 100 korte "paratsætninger" ("key sentences"), nogle små tekster til forskellige dagligdags situationer, samt en kort ordbog. CD-rom til computeren er super god: tekst står på kinesisk, pīnyīn, engelsk. Så kan man slukke for engelsk og efterhånden også for pīnyīn og fx øve sig i at læse kun kinesiske skrifttegn. Fremhævede ord kan "højreklikkes" for at se deres direkte betydning. Dejlig kinesisk underlægningsmusik kan slås fra.

Tourist Chinese, teksthæfte + lyd CD + CD-rom (fra Sinolingua Beijing), 2005.

Ligesom Everyday Chinese, men med turist orienterede tekster.

Tilsvarende findes en lidt større Business Chinese.

Interactive Chinese, Sinolingua, Beijing, 2006.

8 bøger, 8 CD, 8 CD-ROM.

På kinesisk + pīnyīn + engelsk. Man kan slukke for engelsk, for pīnyīn, og for musikken. Udtalen er vist med skitser af mund og tunge for hvert bogstav og stavelse. Inkluderer små klassiske kinesiske historier og digte. (Københavns Bib.)

Patrick Lin: 500 basic chinese characters, 1999 (fra Sinolingua Beijing). (si 8: navn Lín 林).

Med en side til hver viser bogen et stort billede med bløde penselstrøg af hvert af de valgte skrifttegn i den valgte typografi med den korrekte skriveanvisning. Desuden er vist eksempler på tidligere udgaver af skrifttegnet og med eksempel på flydende håndskrift. Tegnene er de i ca. 1960 sprogreformen simplificerede skrifttegn, og den u-simplificerede udgave er desuden vist hvis den er anderledes. Der er evt. skrevet en lille "huskeregel". Der er en række eksempler på nyttige ord som benytter skrifttegnet. Desuden har hver side en lille studie-øvelse.

Internettet er i rivende udvikling:

Oversætterprogrammer er under hastig forbedring, så man til mobilen indtaler sin sætning på dansk eller engelsk og får den fortalt og skrevet på kinesisk. Og mobilen fotograferer skrifttegnet for straks at give dets betydning. Endnu er det dog en fordel for forståelsen hvis man kan lidt kinesisk.

Se også internet Youtube med gode video lektioner i kinesisk udtale og fx forklaring af pīnyīn.

Kinesiske skrifttegn: 50 nemme tegn
+ 35 andre vigtige tegn 上 Hæfte 1

Niels Mejlhede Jensen, (www.mejlhede.dk)
田 Tián (English: Qian Tian), 2013

人	叫	白	一	二	三	四	十	百	千
rén si2	jiào	bái	yī 3	èr	sān	sì	shí	bǎi	qiān
个	大	太	天	夫	头	买	卖	哭	笑
gè	dà 4	tài	tiān	fū	tóu 5	mǎi	mài	kū	xiào
山	出	日	月	明	口	回	问	门	小
shān 6	chū	rì	yuè	míng 7	kǒu	huí	wèn	mén	xiǎo 8
木	林	本	土	田	国	玉	王	工	干
mù	lín	běn	tǔ	tián 9	guó	yù	wáng	gōng	gān/gàn
厂	广	西	中	冬	东	车	上	下	坐
chǎng 10	guǎng	xī	zhōng/zhòng	dōng 11	dōng	chē	shàng	xià	zuò 12
入	文	手	毛	巾	休	男	力	女	士
rù	wén 13	shǒu	máo	jīn	xiū	nán 14	lì	nǚ	shì
右	左	在	有	子	字	学	了	的	儿
yòu 15	zuǒ	zài	yǒu	zǐ 16	zì	xué	le 17	de	ér
长	江	州	安	是	不	也	好		
cháng 18	jiāng	zhōu	ān	shì 19	bù	yě	hǎo/hào		
我	你	您	他	她	它	们			
wǒ 20	nǐ	nín	tā	tā	tā	men 21			